

ՄԱՐԻՆԱԼԱՌԻԷ

Թիմոֆեյիչն պատմադրէ:

Լստոնիի Sohossquare տեղեկաբանական հիւանդանոցի բժշկիչները զննութիւն մ'ըրին, որով ցայտմ ընդհանուան այն կարծիքը թէ թոթովեւ լիկ ջրային պակասութիւնն մինչ է, շատ տարակուսական եղաւ: Վասն զի հուշ ազդէ վայր եղած վերահաստեղծեանք արդիւնքն այն եղաւ, որ այն տղայն չափերը, որ թոթովէ էին, թոթովութենէ ազատեցան: Ասով թմեղութեան որ թոթովութիւնն Գրդը Լեւոնի հինգերորդն է, այլ Լեւոնի էր: Եւ իբր խղճիւնքն ռեւիցիւ պահապանութիւնն էր:

ՔԱՂԱՔԱՂԱՆ ՏԵՍԱԴԱՐԱՆ

Միանձաւ, 26 Սեպտեմբերի:

Ամէն տարւան Սեպտեմբեր ամսն զինուորական կերթութեանց որոշեալ ժամանակն է: Այս տարի աշուն կերթութեան կատարուեցան Նուրիկոյ զօնթ ման մծ եւ զոր տնտեսութեան մէջ, յորոց տնտեսեալ թէ ինչպիսի անոն բանձնեալ կազմ է պատրաստ են ամէն կողմ: Այս անթիւ անհամար քաղութիւն զինեալ մարդկան թէպէտ մէկ կողմանէ պատերազմն երկուքն զամէն մարդ կը սարսափեցնէ, բայց միւս կողմանէ շատերը կը կարծին թէ այս պատրաստութիւնք անկի նպատակաւ են խաղաղութեան պահպանութեան, որովհետեւ սովորաբար այն ժամանակ պատերազմ կը բացուի՝ երբ զէժ մէկ կողմն անպատրաստ կը գտնուի:

Ձիւնուորական կերթութեանց մէջ ստանձնեալ յիշատակութեան արժան է Գերմանիայի վեհապետ Վայսեր առնելը ձանովեր մէջ կատարուած: Նոյն կերթութեանց ծանրակշիւթիւնն տողան այն է, որ Ռուսիայի թագաւորականք իշխանն ընդունելով Վայսեր դաւերն. հոն եկաւ, եւ քանի մ'որ մտաւ՝ ներկայ եղաւ բոլոր զինուորական մարդից: Այս դէպքս երեւ ազգաց մէջ վերջին ժամանակները Նմարուած ցրտութեան նուազելուն ըստ քաւականին օգնեց. եւ կը յուսացուի թէ Եւրոպիկ կը բարձուի Ռուսաց վեհապետ Վայսեր փոխադարձ այցելութեանն, որ ըստ վերջին լոց՝ պետի կատարուի Հոկտեմբերի առաջին կիսուն:

Շատ ժամանակ է ի վեր մծամծ պատրաստութիւնք կը տնտնուի Սէլեքի մէջ ճնուաց թագաւորանքին Գերմանիոյ վեհապետ Վայսեր Սուիս քրոջ հետ գտնական հանդիսին համար, որուն Ներկայ պետի զատիկն Նոյն Վայսեր վայսերուցին հետ: Եունաց թագաւորական ընտանիքն որ ամառան սկիզբն Ռուսիան եւ անկէ ժանիմարգա գայցած էր, վերջին օրերս վիճիւնս կը գտնուի, եւ ժող օրերը ծափայ պետի ելլէ թրքեստի ծանապագրեալ Սէլէք երկաւր: Սուրդ կը համարուի թէ Գերմանիոյ կայսերական ընտանիքն մննովայն պետի սկսի նաւագնացութիւնն, քանի մ'որ հիւր ըլլաւ իտալական արքունեակ Մոնցա — վերջին լոքերը կը հաստատեն թէ Գերմանիան Վայսեր ու Վայսերին, հարստանեց հանդիսն ծանկ նայն Կոստանդուպոլիս պետի երթան յայցելութիւն վեհապետ Սուլէյման:

Ամսոյ քաղաքական նշանաւորագրոն դէպքը հետայ համարուի Գաղղիայի ընտրութեանցն, որուն ընտրաընտրութեանք կը սպասուէր: — Պուլսմէ իւր կողմակիցը մծամծ յոյսեր դրած էին Նոյն ընտրու-

թեանց վայ: Պուլսմէ կը կարծի թէ գաղղիական ազգին ընդհանուր քուէարկութեանքը պետի ընտի իրեն դէմ տրուած դատաւարտութեան վճռն, եւ ինչ յաղթանակաւ հայրենիքը պետի դաւան: Այժմ Նոյն քուէարկութեանք այս յոյսին յօս ընդեցան, եւ «Բաւ զօրպաւտն» իւր դատաւարտութեան վճռն հաստատութիւնն ընդունեցաւ: Թէպէտ եւ քաղմիկն ընտրութեանց պակասատրութեան պատճառաւ՝ շատ մը շոր ընտրութիւնք պետի ըլլան, սակայն թէ գաղղիական եւ թէ՛ արտաքին զօնթ ման լազիքը միարս կը համարին որ ինչ եւ իւր դատն մանցաւ հարուած ընդունած է: Բայց միեւնոյն լազիք մծ մաղ կը ծաննայ թէ այսու Գաղղիայի իրողութեանց դիւրաւ կարգի մանեուն վրայ մծ անկնաւորութիւն ունենալ հար է. որովհետեւ ընտրեալ պատգամաւորք այլ չեն այնպիսի որ կարգաւորեալ մծամանութիւն մը կարծեան կազմել, որով կառավարութիւնն հաստատութիւնն անոն: Հասարակապետութիւնն իւր թշնամիներն ազատեցաւ, կ'ընէ անգղիական ծանր լազիք մը (Standard), բայց հար է որ այժմ շանայ ազատի իւր բարեկամներն: Սակայն եւ այնպէս պէտք է ուրիշանալք ըլլալ Գաղղիական մծն եւ հօր ազգն, որ իւր հրապարակաւ իրողութեանց տաւաշորդութիւնք՝ Պուլսմէի պէս անշնանակ մարդու մը ծնը չենաւ: Տարբեր բարեւոյ զօնթ Նոյն կը հաստատէ Գաղղիայի նշանաւոր լազիքներն մին (Véba) ըսելով թէ Կը տնտնեց որ Սեպտեմբերի 22ին ընտրութեանքը ըստի տնտնակ մը պետի վնաւորն: Բայց գոհ ըլլալու մը մտածելով թէ անկէ հարեալապետի անկէ դէ իրային ըլլալ ընտրութիւնք, որով խաղաղութեանց անդունց մը կ'իշխային, եւ անիշխաղաղութեան մինչեւ քաղաքական պատերազմ չարեաց մէջ կ'ընդդէմնը:

Մծն աղմուկ եւ յուզմունք պատճառեց ամսոյս 13ին Նաբոլիի մէջ իտալական պաշտօնարարին գահեւթէք Զերիսիի կննաց դէմ նկատ ողբալուութիւնն, որ քաղեքախաղաքք առանց ծանր հետեւութեան մնաց: Նոյն օրն ժամ 7ին կառօր շրջագայած միջնոյն Լիւիկոյ Գաբրալի անուան 21 տարւան երիտասարդ մը երկու սայրասուր քար արձակեց, որոց մին կառքը գարկաւ, իսկ երկրորդն սուր ծալիքը պաշտօնէք գահեւթեցուն մծօտին հանդիպեցաւ: Վերջին սկզբն շատ վտանգաւոր կարծեցաւ, վասն զի քաւական խոր էր, Վալսմանը որ կ'ըսուէր թէ հարուանդն ուժգնութիւնն ըսնին ալ ցնցած է. բայց յետոյ տնտնաւորք թէ վտանգաւոր բան չէ: Արդեանքը իսկ այժմ զօնթ ընտրութիւն թշնուած է: — Զարագործն անմիջապէս քննուած եւ դատատանական քննութեան ներքեւ կը գտնուի. բայց իւր ողբալուութեան շարժաթիւն որոշակի իմացուած չէ տակաւին:

Քաւական ինկայն ժամանակ Սերպիոյ եւ Պուլկարիոյ յարաբերութիւնք այնչափ բարեկամական չէին, Պուլկարի կաւականքով թէ Սերպիոյ զինուորական պատրաստութիւնք իրենց դէմ են: Բայց վերջին օրերն ողբ հանդարտեցան:

Այժմ Սերպիոյ մէջ յունաց նետարտութեանք, եւ յունաց ուրախութեանք կը պատուի նախալի թագաւորն գալտտան, որ խրքի ծախքս քաղաքն մը մինչեւ ցայժմ կը գտնուի. Սոսես եկած է եւ Պուլկարաւ պետի գալ իւր որդւոյն Աղեպանքը թագաւորն նստ տնտնեցուն:

ՀԱՐԱՇԱՐԱՎԷ ԵՒ ՊԱՇԱՍԱՆԱՍՏԻ ԽՐԲԱԳԻՐ
Հ. ՌԱՓԱԵԼԷՒ Վ. ՊԱՐՈՆԶ

ՎԻԵՆՆԱ. ՄԻԹԱՐԿԵՆԸ 8 ՅԱՐԱՐԱՆ